

Etiopien er også et rejseland

Rejse. Etiopien har meget at byde på. Ikke safari og bountystrande som flere andre afrikanske lande, men en spændende historie og nogle kulturelle rødder, der rækker ud mod Europa og samtidig er helt deres egne.

Af Gunvor Vestergaard

Scene 1: Vi går ind gennem porten til et smukt gammelt middelalder slot, eller rettere det der er tilbage af flere slotte. Slottene er bygget af en række konger i 16- og 1700-tallet.

Det er et imponerende byggeri. Der er spisesale, soveværelser, toilet, retssal, bassin til vandopsamling, hesteparkering og hvad man ellers måtte forvente af et kongeligt middelalder slot. Desværre måtte flere bygninger lade livet ved britiske bombardementer under 2. Verdenskrig. Det er absolut en værdig turistattraktion. Alligevel har vi god plads på vores tur rundt.

Vi befinder os i Gondar i det nordlige Etiopien. Vi er på det, man i turistbranchen kalder den nordlige kulturrute. Gondar er vores andet stop. Første stop var Bahir Dar, der ligger ved sydspidsen af Lake Tana. Det er der, hvor den Blå Nil har sit udspring. Området har et rigt fugleliv og en række gamle klostre, hvor det især er de runde kirkers vægmalerier, der er værd at studere nærmere.

Mange af dem er fra 1600-tallet og fortæller bibelhistorien i stærke farver. Den koptiske kirke har været i landet siden det 5. århundrede og er stadig den dominerende trosretning. I hver tilfælde når det gælder synlighed.

En dukkert i kongens bassin

Med Gondar tager vi det første skridt baglæns i historien. Byen var Etiopiens tredje hovedstad, grundlagt af Kong Fasil I. Ud over det første slot byggede han et stort svømmebassin, hvor han lærte adelen at svømme.

Bassinet er for øjeblikket med norsk hjælp ved at blive restaureret. Når arbejdet om seks år er færdigt, vil turisterne kunne tage en dukkert i Kong Fasils bassin. Gondar huser også en af Etiopiens smukkeste kirker.

For det første er den rektangulær, for den andet adskiller vægmalerierne sig både i stil og farve. Især kirkens loft fyldt med engle er blevet et kendt motiv. Ingen af englenerne er ens, og de kikker i alle mulige retninger, hvilket har en dobbelt betydning. Det hylder den menneskelige mangfoldighed, samtidig med, at det fortæller, at Gud ser alt.

Lalibella var Etiopiens anden hovedstad i det 12. og 13. århundrede. I dag er det en lille by, hvor det kræver hårdt arbejde i det bjergrige terræn at sikre indbyggerne mad på bordet. Men byen huser, hvad nogle mener er verdens ottende vidunder.

Det er 11 kirker hugget ud i klipperne, og de anses for unik kirkearkitektur. Den mest berømte af kirkerne er Sct. Jørgens Kirke også kendt som korskirken. Ud over turisterne

Der er ingen udhungrede og apatiske børn. De er godt nok ikke klædt i det sidste nye modetøj, og der er ikke værelser fyldt med alverdens legetøj. Men de smiler og vinker. (Fotos: Gunvor Vestergaard)

Der er mange turistattraktioner i Etiopien, og man har masser af plads - for der er ikke særligt mange turister.

er kirkerne mål for mange kristne pilgrimme.

Turen tilbage i historien fortsætter i Aksum. Aksumriget havde sin storhedstid mellem år 300 og 500, men allerede før år 0 var der her en højt udviklet civilisation, der havde tæt kontakt til både romerne, grækerne og araberne.

Det er også her, myten om dronningen af Saba har sine rødder. Efter sigende kom der en søn ud af hendes besøg hos kong Salomon, og sønnen Menelik blev stamfader til den etiopiske kongeslæggt. En arkæologisk udgravning vil etiopierne gerne sælge som dronningen af Sabas palads, men mere sandsynligt er det en rigmands villa.

Det er dog ikke utænkeligt, at paladset findes et eller andet sted i området. På nuværende tidspunkt menes kun to procent af fortidens efterladenskaber at være udgravet. Noget af det, der kan beses, er nogle høje steler. Den største ligger på jorden i tre dele. Den mindste står, som den har gjort i mere end 2000

år, mens den midterste er ved at blive genopbygget, efter at den i et halvt århundrede har opholdt sig i Rom. Hvad man til gengæld ikke kan få lov at se, er Pagtens Ark, selv om den efter sigende befinder sig i en lille kirke midt i Aksum.

En rivende udvikling

Tilbage i Etiopiens nuværende hovedstad Addis Abeba er det muligt at komme endnu længe tilbage i tiden. På et ellers lille og uanseligt nationalmuseum befinder Lucy sig. Hun er et af de ældste fortidsmennesker, der er fundet.

Ellers er det først Haile Selassie, siden det kommunistiske styre og nu regeringspartiet siden 1991, Det Etiopiske Folks Revolutionære Demokratiske Front, der har gjort Addis Abeba til en moderne storby på godt og ondt.

Byen er i en rivende udvikling, og ligegyldigt hvor man kikker hen, er der gang i byggeriet. Man vil gerne fremstå ikke bare som Etiopiens hovedstad, men som hele Afrikas. Det sid-

ste skyldes, at byen huser Den Afrikanske Ligas hovedkvarter.

Et andet billede

Scene 2: Vi kører igennem et fladt grønt landskab. I horisonten ses bjergene. Overalt er der gang i markarbejdet. Der bliver samlet sten, der bliver pløjet og sået og luget. Store grupper af kvæg og geder græsser eller bliver drevet af sted langs vejen. De nye bliktage blinker i solen. I vejkanterne står smukke gule blomster. Børnene stopper op og vinker.

Det emmer på ingen måde af rigdom, men det er samtidig meget langt fra det billede af Etiopien, vi oftest præsenteres for i medierne i Europa. Der er ingen udhungrede og apatiske børn. De er godt nok ikke klædt i det sidste nye modetøj, og der er ikke værelser fyldt med alverdens legetøj. Men de smiler og vinker, de står sammen i grupper eller driver af sted med kvæg, geder og får. I landsbyerne, vi kører igennem, spiller de store drenge bordfodbold. Pigerne holder øje med mindre

søskende, fletter kurve eller går til hånde med tøjvask og madlavning. For få men et trods alt voksende antal går i skole. Det er et andet børneliv, men der er masser af liv.

Krige og oprør

Er der da ingen problemer i Etiopien. Jo så absolut. Etiopien er et af verdens fattigste lande, op mod halvdelen af befolkningen lever på kanten af FN's fattigdomsgrænse, kun 25 procent har adgang til rent vand, og omkring 1,5 mio. er smittet med hiv.

Der er al mulig grund til at tage sultmeldingerne alvorligt. I den sydvestlige del af landet betyder to år uden regn, at mange børn lider af underernæring. Også den internationale fødevarekrise sætter sine spor i Etiopien, især i de store byer. Den livsvigtige kornsort teff er steget med 300 procent.

De mange år med krige og oprør har sat sine spor, og i den nordlige del af landet ulmer konflikten med Eritrea fortsat. På trods af gode intentioner har landet fortsat problemer med de demokratiske strukturer. Efter valget i 2005 var der mange meldinger om svindel, og protesterne fra oppositionen blev mødt med fængslinger.

Men det skal ikke afskrække i forhold til at tænke på Etiopien som muligt rejseland. For Etiopien har meget at byde på. Ikke safari og bountystrande som flere andre afrikanske lande, men en spændende historie og nogle kulturelle rødder, der rækker ud mod Europa og samtidig er helt deres egne.

Dertil kommer en spændende natur, et rigt fugleliv og en række bjerge med gode vandremuligheder.

Turisme kan være et løft

Ikke at turismen er løsningen på Etiopiens problemer, men den kan være med til at give et løft på en række områder - infrastruktur, arbejdsmarkedet, landbrugets afsætningsmuligheder m.m.

Dertil kommer det kulturelle møde, som kan være lærerigt for begge parter. For os velnærede europæere kan det være sundt at se og opleve andre måder at leve på (uden at få sulten smidt lige i ansigtet). Og etiopierne er venlige og imødekommende mennesker, der vil vide, hvad de her hvide mennesker, der går uden at skulle nogen steder hen, er for nogle.

Gunvor Vestergaard er pædagogisk konsulent i Grænseforeningen og bestyrelsesmedlem i foreningen Ethiopiens Børn.

